

gyon sok helyen takarítottam ezalatt az idő alatt, hivatalos helyen és magánlakásokban, de mindenütt nagyon megböcsülök a munkámat. Csak úgy hiányzik, hogy a nadrágos Kati néni. Tudják ám mindenfelé, hogy ahová a Kati néni beteszi a lábát, ott ragyogó lesz minden!

"Sokezer lakásban megfordultam"

Kérjük, hogy meséljen emlékeiből, milyen érdekes epizódjai voltak az elmúlt, folytonos munkában, surolásban eltöltött 20 esztendő alatt?

— Sokezer lakásban megfordultam, hiszen nem volt olyan nap, amikor valahol ne takarítottam volna. Különösen az utóbbi esztendőben sokszor még éjszaka is takarítást kellett vállalnom és bizony előfordult, hogy nem volt ünnepnapom...

Elmondja, hogy legutóbb egy magassállu ur kérte meg: takarítsa nála. Kati néni napjai annyira le voltak már foglalva, hogy kénytelen volt elutasítani az illető ajánlatát.

— Persze, ma már senki sem akar dolgozni! — fakadt ki az uriember —, a munka ma már nem kell senkinek! — Nohát, ezt ne mahagyhattam annyiban! — meséli Kati néni —, azt mondtam az uriembernek, hogy elvállalmo a lakását és éjszaka felsurolom a parkettát s rendbehozom. Hogy lássa: a becsületes munkás minden munkát elvállal még akkor is, ha a szükség nem kényszeríti rá!

Egy másik, emlékezetes éjszakát kalandjáról mesél ezután:

— A rókusai plébánia helyiségeit kellett legutóbb éjszaka felsurolnom. Legutóbbára is én suroltam, vagy 18 évvel ezelőtt... Azóta nem volt felsurolva s most, hogy elutazott az eszterházi ur, hát elhívtak. Késő délután kora reggelig suroltunk, keféltünk s akkor hazaszaladtam egy félórára és egy óra múlva már újra munkába álltam...

— Huszonnégy órát surolni egy fojtóban! Nem nagyon?

— Hát ami azt illeti, bizony fáradt voltam. De harmadnapra már kipihentem magam.

— Hány éves Katiné néni? Ezután már meg kell kérdezzem... — Asszony léteire bátran válaszol az "indiszkret" kérdésre:

— Ötvenhárom leszek, lelkem.

— S még meddig akar dolgozni?

— Amíg csak bírok! — vágja ki harciasan és a parkettát csak úgy recscesen erélyes keze alatt...

A munka szerelmese...

A beeresztésnél tartanak, amikor folytathatjuk az interjút. A parketta beeresztése külön művészet. Ugy is lehet csinálni, hogy sötét lesz, amikor felkefélik, de úgy is, hogy olyan szép világos marad, mint a gyűrődészka. Persze ebben nem csak a munkásnak van része, hanem a beeresztéshez használt anyagnak is.

— Alig lehet már jó beeresztőt kapni, — panaszodik Kati néni. — Hogy a szappannal mennyi baj van, arról nem is beszélek...

A megkevert beeresztőanyag nem tetszik neki. Szürke lett és csunya. Kicséréli hát azzal a féltett kincsel, amiből már nem igen lehet kapni. Mint jó munkás, sőt a munka valóságos szerelmese, dicséri az anyagot:

— Olyan ez a Beliczay-beeresztő, náciságam, mint az illatos méz! Amikor ezzel eresztjük be a parkettát, rászállnak a méhecskék...

Aztán nekiesnek a padlókefékkel és hamarosan úgy ragyog a parkett, mint a tükör. Kati néni elégedetten vizsgálja. Itt, vagy ott talál még egy-egy sötétebb foltot, annak neki esik újra és fényesíti, csiszolja.

— Aztán szerzett-e valamit a husz-

esztendő munkájából? — kérdezzük tőle.

— Van egy kis házam, amiben lakom. Ez az egész. Meg az, hogy megéltem belőle...

— A házat egyedül szerezte?

— Nem, az urammal, ketten...

mondja halkán s érezzük szavainak csengéséből, hogy elhunyt férje emlékének tartozott ezzel a bizonygatással...

— Egy kis nyugdíjat is kapok az uram után s ha már nem tudok majd dolgozni, akkor csak megélek valahogy a kis házam jövedelméből, meg a nyugdíjból. De addig még sokat

akarok dolgozni! Az anyám is él még hála Istennek s elmúlt már 80 éves! Ő is egész életében dolgozott. A munka meghosszabbítja az életet és nyugodt öregeséget ad...

Igy bucsuzott tőlünk Kati néni, aki közel 20 esztendeje síkálja és fényesíti a szegedi polgári otthonok jóiténak jelképét, a parkettát... Kétféle munkás keze nyomán rond és tisztaság lámad és szavai nyomán, amelyek a munka hitvallását zengik, ennek a homokos földnek sűrű élettereje nyer bizonyosságot Isten és ember előtt...

CSANYI PIROSKA

Világhírű Telefunken r á d i ó

korlátolt mennyiségben kapható:

Bruckner Elemér műszaki és import vállalat.
Szeged, Melegvízkutnál.

Szegedi prádés kocsisok

VII. (A Délmagyarország munkatársától) Apró kis morzsák a prádés multból. Sorba kerülnek most, ahogy felveti az emléket valamely sző, avagy egymásba kapcsolódnak, ha már ilyen szépen összekerültünk. Mert messzire lakó, a várostól körülbelül elszokott lélek a javarészt úgy van az, hogy bizonyos korban elmenne még az ember hol erre, hol arra, ha nem állana előtt az ijesztés, hogy haza is kell menni. Így válnak aztán otthon-ülők.

Kiss Ferencről is esik szó, már hogy ne esne! Ötvennyolc esztendő óta gondviselője a szegedi erdőnek, nem is lehet őt másnak tekinteni, mint a város fiának. Agitálása pillanatra sem szünetel s épp mostanában visel harcot a szíleség mintaképei, az özek ellen, akik elképzelhetetlen károkat okoznak az erdőben. Az alföldi erdő ugyanis nem a fakitermelés céljait szolgálja, hanem arra van teremtve, hogy megkösse a homokot, amely azelőtt emeletes házak magasságában tornyosodott fel, különösen széljárások idején.

— Mindig gyorsabban ember volt, jegyzik fel róla a prádésok. Olyan, mint a szava. Sokat jártuk vele a tanyákat, állandóan sietett, hisz rengeteg munkát vállalt magára. Gyalog hamarabb odaértek, mondta, ha nem volt megelégedve a tempóval. Olyan ember volt, hogy nem félt a kocsin.

— Ugy tudtam az erdőt, de ma már nem tudnám! — mondja Somogyi András.

Hát a pálinkájára emlékeztek-e? — kérdi Czérna István. Ritka egy jó volt az, szívesen megkínálta vele az embert, de megköszönni nem lehetett, mert háptogtunk az erejétől. Akkor is azt mondta: igya gyorsan, sietek. Attól tartott mindig, hogy behajtják a jószágot az erdőbe. Ezért ha birkát látott, csak leugrott a kocsiról és már szaladt.

A tilos legeltetés nem kizárólag szegedi passzió, benne van az már a jószág gondozójának vérében. Egész kalendáriumot lehetne összeírni Szeged híres juhászairól, a Földi Lukácsról, meg a Godó-Virgonczról, babár az utóbbi nevét csak Virgancznak ejtette a nyelvhasználat. Magam is feljegyeztem jelesebb cselekedeteiket. Ezért volt szigorú a legelő-ellenőrzés, a falkák lesése. Az arra illetékesek hajnalban indultak, mert a gulyás — bízva a városiak lustálkodásában — ott hagyta magára jószágát.

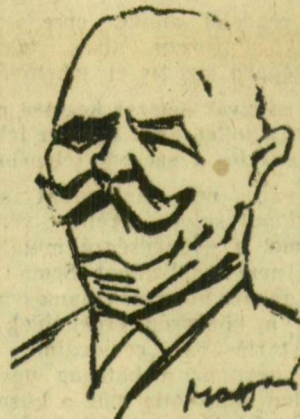
Czírok Balázs tudja az erről való történelmeket.

A kis Pálffy Béla vámfelügyelő szemét nem kerülte el semmi. Csendes szavú, de nagyon szigorú ember volt, úgy hívták, hogy "kis Ráday". A kocsinhoz kell kötni a tilosban járó tehenet! — adta ki a jelszót, de erre már előkerült valamelyik fa hűséből a gulyás is: Ne vigyék a jószágomat!

Vitték biz azt a bitang-istállóba. A cédulaházánál volt ez, a talált állatokat helyezték el benne.

Meszes Mátyás nagygazdának a Mérgeshűl a futos lovát fogtak el. Az árokban is legelt két ló, kézrekerítették őket, de elszakadt a kötőfék s az állatok — mintha tudnák, hogy baj van, vészettül rohantak vissza. Így találkoztak a gazdájukkal, az meg uszort fogott rájuk, hogy megvaduljanak és még jobban meneküljenek. Nagyon nehezen lehetett fordulni kocsival az uton, azért a kis Ráday mégis zsákmányul ejtette őket.

— Bele kellett a kocsival menni a vízbe a libákért, a Fehértóba a birkákért

— Czérna István —

Czérna István, az ideális típusu magyar, szintén mondja a magáét.

— Már gyerekkoromban kezdtem csikóskodni a Léderernél, akinek nagy tenyésztete volt. Az iskolát nem szerettem, inkább elmentem buzavetleskor lovat vezetni, tíz éves voltam, mikor "hónapszamos" lettem. Tavaszkor aztán, hogy a nagy csikókat elvitték a pusztára, én gondoltam a választási csikókat az akolban.

— 1914-ben öt kocsival mentünk le a Havibucsurra, én voltam a polgármesteres, a Somogyi Szilveszter még főkapitány. Előbb akart hazamenni a többi vendégnél, de a kapukat már bezárták, hát leszálltam, hogy kinyissam. Csak az egyik szárnyat tartam fel, mikor a lovak utánam robogtak s hiába kaptam el félkézzel a kantárszárát, aztán elvágatták. A Szentháromság-utcán egy rendőr állt elbűk, de akkor már térdre estek. Ennélment az egész ruha, úgy hoztak másikat a városhól, mert ebben nem lehetett a bakon ülni.

— A Cicatricis főispán urral jártam egyszer télen, fáztak a lovak, nekemrontottak, felöltöttek, felhasadt a szemem héja. Majd a kórháznál megálunk! — mondta a főispán ur, kötöztessse be magát. Felesleges, feleltem, lekötöttem a zsebkendőmmel, eligazították otthon a mentők is. Három napig ne lássam! — parancsolt rám a fő-

**Márkás kar- és zseb-
órák**
kaphatók:
Dankó János
órás és ékszerész
Szeged, Sándor u. 7. szám.

ispán ur, de mikor másnap meglátott, nagyon szigorú lett. Hogy mert bejönni?

A pályával 1919 decemberében volt kénytelen szakítani Czérna.

— Na Czérna, mondta Scultéty főszámvevő ur, megnősülök, magának kell vinni a menyasszonyt. Köszöntem a megtiszteltetést, nemrég jöttem haza a harcterről. Volt akkor a tűzoltóságnak két szürke lova, veztettem át őket felkantározva, kötőféken a gazdasági udvarra, mikor Kovács József tűzoltó figyelmeztet: Vigyázzék, kend a lovakra, mert ezek bolondosak! Kezdttem rövidebb kötélre fogni, erre az egyik felágaskodik és hirtelen a felső karomba rug. Arra megvadul a másik is, levágnak a kövezetre. A balkaresontom megtört, a bal lapockám végigrepedt, vállból a karom kifordult. A kórházban buzták, forgatták, mint a disznólabát, alig tudták a helyére tenni. Ma is többször ropog a vállam. Ezért lettem gátör, de most már csak nyugdíjas.

Mikor Csernoch János csanád-megyei püspök először járt Szegeden látogatásban, Lázár polgármester nem engedhette el, hogy be ne mutassa neki az ő körülrajongott tanyavilágát. Természetesen városi négyesfogat vitte őket, Kecskés Pali ült a bakon, a kocsik előtt díszbe öltözött lovasrendőrök adták meg a ritka alkalomból a parádét.

— Tudom, szídnak most engem, mondta a hosszú körutazás valamelyik pihenőjén a rendkívüli szeretetreméltóságáról híres, közvetlen modoru főpap. De ez nem az én kívánságom, a polgármester ur akarta így.

A rendőröknek saját lovaik voltak, gyenge inuak. Valamennyiük seftelt s ha feljavítottak egy paripát, azov nyomban eladták. A szolgálatban levők aztán nem tudtak jól menni s a buncut Kecskés Pali bácsi hiába szorította kezére a kantárszárát, mégse volt képes a maga négyesét annyira visszatartani, hogy ne legyenek mindig a rendőrlovak sarkában.

— Haladjatok már előrébb, mert fellökünk benneteket!

— Mondta is a püspök Somogyi Veszter főkapitánynak:

— Nem gondoltam volna, hogy a földi homokon így tudnak hajtani a szegedi kocsisok. Páratlanul szép teljesítmény volt.

Ami jár azóta szájról-szájra tudni fogják még az unokák is.

REGI RIPORTER

B U T O R

fényezett és festett bálószoók, ebéd-lők, színes kombinált és konyhabutorkok elsőrendű minőségben, olcsó áron. Nagy raktár.

BLASKOVICS-butortüzet
Tábor-utca 9. az adóhivatal mellett.

Jó tőkebefektetés!

Szeged, Délibáb-utca 26.
szám alatti emeletes ház
haszonélvezettel, terhelt fele
hányada

olcsón eladó.

Érdeklődni Dr. BARANY
ügvevédnél, Orosházán.